

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
02.12.2025

Зеленодольск
шәһәре

КАРАР
№ 3362

«2026-2030 елларга Зеленодольск
муниципаль районында халык арасында
наркоманияне профилактикалау»
муниципаль программаны раслау турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Жәмәгать тәртибен тәмин итү һәм жинаятьчелеккә каршы тору» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 16 октябрәндәге 764 номерлы карарын үтәү йөзеннән, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. «2026-2030 елларга Зеленодольск муниципаль районында халык арасында наркоманияне профилактикалау» муниципаль программаны кушымтада бирелгәнчә расларга.

2. Әлеге карарны Интернет челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының (<http://pravo.tatarstan.ru>) рәсми порталында, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) мәгълүмат сайтында бастырырга.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән законлы көченә керә

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Житәкче

З.Ф. Хәбибуллин

Татарстан Республикасы
Зеленодольск муниципаль районы
Башкарма комитетының
2025 елның 02 декабрендәге
3362 номерлы карары белән расланган

**«2026-2030 елларга
Татарстан Республикасы Зеленодольск
муниципаль районында халык арасында
наркоманияне профилактикалау»
муниципаль программа**

1. Муниципаль Программа паспорты

Программа исеме	2026-2030 елларга Зеленодольск муниципаль районында халык арасында наркоманияне профилактикалау (алга таба-Программа)
Программаны эшләү өчен нигез (хокукий актының исеме, номеры һәм датасы)	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Жәмәгать тәртибен тәмин итү һәм жинаятьчелеккә каршы көрәш» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 16 октябрэндәге 764 номерлы карары
Программа координаторы	Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре бүлегә
Программаның төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре бүлегә
Программаны башкаручылар	• Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре бүлегә; • Россия Эчке эшләр министрлыгының Зеленодольск районы буенча бүлегә; • Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты Мәгариф идарәсе; • Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты Спорт бүлегә. • Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитет Мәдәният идарәсе ; • «Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Академик В.М.Бехтерев исемдәге Республика клиник психиатрия хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе филиалы – Зеленодольск психоневрология диспансеры • Зеленодольск муниципаль районы территориясендә урнашкан урта һөнәри уку йортлары; • «Балалар һәм яшүсмерләр өчен «Гнездышко» социаль приюты» ДКУ; • «Норлат балалар йорты» ДБУ; • «Ябык типтагы Раифа махсус укыту-тәрбия

	учреждение» ФДББМУ Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының яшьләр ижтимагый оешмалары						
Программа максаты	Зеленодольск муниципаль районында наркотикларны законсыз тарату һәм медицина өчен булмаган наркотиклар куллануны 2030 елга киметү. Наркотик һәм психоактив матдэләр куллану дәрәжәсен киметүгә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү, халык арасында сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру, Зеленодольск муниципаль районында яшәүчеләрнең сәламәт яшәү рәвешен, шул исәптән наркомания белән авыручы гражданның, тернәкләндерү һәм ресоциальләштерү хезмәтләрен алуга мотивациясе, сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен формалаштыруга һәм психоактив матдэләрне чиктән тыш куллануны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру.						
Программа бурычлары	- наркотикларның законсыз әйләнеше чикләү буенча хокук саклау органнары эшенең нәтижелелеген күтәрү ; - наркотиклар куллануга халыкның тискәре карашын формалаштыру; - балаларны һәм яшьләрне кызыксыну түгәрәкләрендә даими шөгыльләнүгә, физик культура һәм спортка җәлеп итү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү;						
Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2026-2030 еллар						
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы финанслау	Финанслау чыганаclarы	Программаны гамәлгә ашыру еллары					
		2026 (сум)	2027 (сум)	2028 (сум)	2029 (сум)	2030 (сум)	Гамәлгә ашыру чорында барлыгы
	Муниципаль бюджет	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	500 000

2 Аңлатма язуы.

«2026-2030 елларга Зеленодольск муниципаль районында халык арасында наркоманияне профилактикалау» муниципаль программа (алга таба - Программа) Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 26 июнендәге «Муниципаль программаларны эшләү, гамәлгә ашыру һәм нәтижәлеләген бәяләү тәртибен раслау турында» гы 1341 номерлы карары нигезендә эшләнган һәм Зеленодольск муниципаль районы халкы арасында наркоманияне профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча чараларны оештыру һәм тормышка ашыруга юнәлдерелгән.

2025 ел башына Зеленодольск муниципаль районында 169 837 кеше яши. 2025 елның 1 гыйнварына 14 яштан 30 яшкә кадәргә яшыләр саны 42 639 кеше тәшкил итте, шул исәптән авыл яшыләре – 17 255 кеше.

Зеленодольск муниципаль районында наркотик чараларны чиктән тыш күп куллануга һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы тору буенча эш даими алып барыла. Наркомания белән бәйлә жинаятъләрне ачу елдан-ел арта бара.

Наркотик чараларны һәм психотроп матдәләрне чиктән тыш күп куллану наркотикларга бәйлелек, наркотикка бәйлә кешеләрне психологик, физик һәм социаль деградацияләүгә, аның иртә үлүенә китерә, туганнарына һәм якыннарына кайгы китерә, жәмгыятьнең потенциалын зәгыйфьләндерә.

Зеленодольск районы буенча Россия Эчке эшләр министрлыгы бүлегенң 2025 елның 6 аенда наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы көрәш эше:

01.01.2025 елга районда 1118 кеше наркологик исәптә тора (01.01.2024 - 1128), шул исәптән «наркомания» диагнозы белән - 657 (01.01.2024 - 664).

2025 елның 6 аенда наркотикларның законсыз әйләнеше буенча бүлек тарафыннан 74 (АППГ - 53) ачыкланган;

42 (АППГ-17) ачыкланган (шартлы бүлеп бирелгәннәрдән башка), шул исәптән:

- Авыр һәм аеруча авыр-27 (АППГ-6);
- Сатулар -26 (АППГ-3);
- Саклау -16 (АППГ-14).

Хезмәтләр буенча ачыкланды:

Барлыгы -42 (АППГ-17) ОНК-39 (АППГ-14); ППС-2 (АППГ-0);

ЮХИДИ-1 (АППГ-1);

Наркожинаятъләрне тикшерү буенча Эчке эшләр министрлыгы эше нәтижәләре:

Тикшерелгән:

Барлыгы - 37 наркожинаятъ (АППГ-35),

Шулардан 21е авыр һәм аеруча авыр(АППГ-21);

Сатулар-17 (АППГ-21);

Саклау-20 (АППГ-14);

Төркем -17 (АППГ-6)

Оештыру төркемнәре 0 (АППГ - 5)

Ачыкланган -21 зат (АППГ-27)

ТиюТ буенча затлар ачыкланды-12 (АППГ-7)

Барлыгы наркотик чаралар тартып алынды -

1167, 159: мефедрон-830,39 грамм,

героин - 20,82 грамм, гашиш-127,30 грамм, РVP-11,29 грамм, марихуана - 63,37 грамм, ЛСД-25-0,039 грамм, эфедрон - 1,90 грамм, метадон - 111,05.

Административ практика:

2025 елның 6 аенда эчке эшләр министрлыгы НОН (АППГ - 180) линиясе буенча хокук бозулар ачыкланган, шул исәптән:

РФ КоАП-6.8 ст. буенча-6 (АППГ - 12); РФ КоАП-6.9 ст. буенча - 97 (АППГ - 120); РФ КоАП-6.9.1 ст. буенча-37 (АППГ-48); РФ КоАП-6.16 ст. буенча -2 (АППГ-0).

Наркотик чаралар куллану активлыгына карасаң, иң куркынычы 14 яшьтән 35 яшькә кадәр. Бу вакытта ике мөһим психологик һәм социаль фактор салына. Психологик планда яшүсмерләр һәм яшьләрнең узан үсеше, гаделлек хисе кискенләшүе, тормышның мәгънәсен һәм кыйммәтен эзләү белән характерлана.

Программаны кабул итү кисәтү-профилактика чараларының формаларын һәм ысулларын камилләштерергә, программада күрсәтелгән проблемаларны хәл итү өчен жирле үзидарә органнарының һәм Зеленодольск муниципаль районы профилактика системасы субъектларының көчләрен координацияләргә мөмкинлек бирәчәк.

Зеленодольск муниципаль районында халыкны наркотизацияләү проблемасы актуаль булып кала һәм барлык кызыксынган хезмәтләрнең һәм идарәләрнең игътибарын үзенә жәлеп итүне таләп итә. Зеленодольск муниципаль районында яшүсмерләр һәм яшьләр арасында наркоманияне беренчел профилактикалау белән Россия Эчке эшләр министрлыгының Зеленодольск муниципаль районы буенча бүлеге, «Зеленодольск үзәк район хастаханәсе» ДАССО, яшьләр сәясәте учреждениеләре, спорт учреждениеләре, мәгариф учреждениеләре, мәдәният учреждениеләре, социаль яклау учреждениеләре хезмәткәрләре шөгыльләнә.

Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре бүлеге (алга таба - Яшьләр бүлеге) һәм Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге (алга таба - Спорт бүлеге) учреждениеләр белән даими рәвештә спорт белән шөгыльләнүгә жәлеп итү һәм спорт - массакуләм чараларда актив катнашу буенча системалы һәм максатчан эшчәнлек рәвешендә чаралар оештыралар.

Зеленодольск муниципаль районы учреждениеләре тарафыннан профилактика эшен оештырганда яшүсмерләр һәм яшьләр булган төрле чорларның социаль-икътисадый һәм яшь үзенчәлекләре исәпкә алына.

Профилактика эше кысаларында медицина хезмәткәрләре, хокук саклау органнары хезмәткәрләре, социаль яклау, мәшгульлек үзәге белән ведомствоара хезмәттәшлеккә зур роль бирелә.

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы территориясендәге яшъләр сәясәте һәм спорт учреждениеләре яшъләр арасында наркоманияне профилактикалау өлкәсендәге вәзгыятьне контрольдә тоту максатында район яшүсмерләре һәм яшъләре арасында комплекслы чаралар үткәрә.

Зеленодольск муниципаль районы гомуми белем бирү оешмаларында сыйныф сәгәтләре, ата-аналар жыелышлары кысаларында төрле тәрбия эшләре алып барыла.

«ТР ЗМР ижат үзәге» өстәмә һөнәри белем бирү МБУ базасында ЗМР ның «Үсеш» психологик-педагогик медицина-социаль хезмәте эшли.

Психологик-педагогик медицина-социаль хезмәте (алга таба –ППМСХ) Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының барлык мәгариф субъектларына комплекслы психологик-педагогик ярдәм күрсәтү системасын формалаштыру аша мәгариф өлкәсендә шәхес мәнфәгатьләрен яклауны, аның гармонияле үсешен тәмин итү, белем бирү процессында катнашучыларның адаптация мөмкинлекләрен арттыру максатында төзелгән.

ППМСХ белгечләре тарафыннан наркотиклар һәм психотроп матдәләрне законсыз куллануны иртә ачыклау, укучыларны наркотиклар куллануга жәлеп итү ихтималын фаразлаучыларны аерып алу максатында гомуми белем бирү оешмаларының педагог-психологлары белән берлектә ел саен психодиагностик тикшеренүләр үткәрелә.

Мәгариф идарәсендә, гомуми белем бирү оешмаларында риск төркемендәге балаларның мәгълүмат банкы булдырылды. Әлеге балаларның сыйныф житәкчеләре, администрация тарафыннан үз-үзләрен тотышлары, дәресләргә йөрүләре, өлгерешләре даими контрольдә тотыла. Риск төркемендәге балалар белән эшләүгә уку йортларына беркетелгән балигъ булмаганнар эшләре бүлеге инспекторлары зур өлеш кертә. Мәктәп инспекторлары педагоглар белән берлектә уку дәресләрен сәбәпсез калдырган балигъ булмаганнарның яшәү урыны буенча имин булмаган гаиләләргә рейдлар үткәрә. Гаилә иминлеген һәм күзәтүчесезлекне иртә профилактикалау эшенә мәктәп инспекторлары актив рәвештә социаль педагогларны, психологларны жәлеп итәләр, ижтимагый формированиеләрнең һәм уку йортларының профилактика советлары мөмкинлекләреннән файдаланалар.

Зеленодольск муниципаль районының балигъ булмаганнар арасында хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссия карары нигезендә профилактик учетта торучы яшүсмерләргә жәмәгать тәрбиячеләре беркетелә. Жәмәгать тәрбиячеләре балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе белән авыр тормыш хәлендә калган яшүсмерне

тернәкләндерү мәсьәләсе буенча тыгыз элемтәдә торалар. Жәмәгать тәрбиячеләре яшүсмерләрнең ата-аналары яки аларны алыштыручы затлар, өстәмә белем бирү учреждениеләре, хокук саклау органнары хезмәткәрләре, жәмәгатьчелек вәкилләре белән тыгыз элемтәдә эшлиләр.

Наркотик чаралар әйләнеше өлкәсендәге вәзгыятьне профилактикалауның мөһим шартлары булып түбәндәгеләр кала бирә:

- наркотик чараларны иртә кисәтү чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;
- наркотик чараларны куллануны профилактикалау өлкәсендә хокук куллану практикасын камилләштерү;
- яшьләрнең күңел ачу һәм ял итү мәсьәләләрен камилләштерү.

Зеленодольск муниципаль районында балигъ булмаганнар арасында наркотиклаштыруны профилактикалауның нигезе булып яшүсмерләргә һәм яшьләргә сәламәт яшәү рәвешенә җәлеп итү, спорт белән шөгыльләнү һәм уңай ял оештыру юлы белән альтернатив рәвештә эш белән тәмин итү тора. Төрле спорт секцияләрендә шөгыльләнәләр, спорт ярышларында катнашып, балалар билгеле бер кагыйдәләр һәм нормалар кысаларында үз-үзләрен тотарга өйрәнә. Бу күнекмә аларга тормышта жәмгыятьтә билгеләнгән хокукий нормаларга таянырга ярдәм итә.

Программа чараларын үтәү түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

-наркотик чаралар, психотроп матдәләр һәм аларның прекурсорлары, шулай ук көчле тәэсир итүче легаль матдәләргә законсыз әйләнешкә керүгә юл куймаска;

- наркотикларның яңа төрләре, шулай ук контрольсез психоактив матдәләр һәм медицина куллануы өчен булмаган психоактив матдәләр әйләнешенә чик кую;

- профилактик, дөвалау һәм реабилитация эше системасын камилләштерү, жәмгыятьтә наркотикларны медицина өчен булмаган куллануга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру юлы белән наркотикларга ихтыяҗны киметү.

3 Программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Программаның максаты-2025 елда, 2030 елга карата, Зеленодольск муниципаль районында наркотикларның медицина өчен булмаган куллануын һәм законсыз таралуын киметү.

Программаның максатына ирешү түбәндәге юнәлешләр буенча чараларны баланслы яраштыру нигезендә гамәлгә ашырыла:

а) республика эчендә наркотикларны ташу һәм таратуны легаль булмаган житештерү инфраструктурасын юкка чыгару юлы белән наркотиклар тәкъдимен киметү, наркотик чаралар, психотроп матдәләр һәм аларның прекурсорлары, шулай ук көчле тәэсир итүче легаль матдәләрне законсыз әйләнешкә керүгә юл куймау, наркотикларның яңа төрләре, шулай ук контрольсез психоактив матдәләр һәм медицина куллануы өчен булмаган психоактив матдәләр әйләнешенә чик кую;

б) профилактик, дөвалау һәм реабилитация эше системасын камилләштерү, жәмгыятьтә медицина өчен булмаган наркотикларны куллануга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру юлы белән наркотикларга ихтыяжны киметү.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. наркотикларның законсыз әйләнешен кисәтү буенча хокук саклау органнары эшенең нәтижеләлеген арттыру;

2. халык арасында наркотиклар куллануга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру;

3. балаларны һәм яшъләрне кызыксыну түгәрәкләрендә даими шөгылләнүгә, физик культура һәм спортка жәлеп итү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү.

Медицина өчен булмаган наркотикларны куллануны профилактикалау системасын формалаштыруда Зеленодольск муниципаль районының барлык дәрәжәдәге жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм дини оешмалар, гражданныр, шул исәптән мәгариф, медицина һәм мәдәни-агарту учреждениеләре белгечләре, яшъләр оешмалары волонтерлары катнаша.

Медицина өчен булмаган наркотикларны куллануны профилактикалау чаралары халыкның барлык категорияләре өчен, беренче чиратта, начар гаилә, социаль шартларда, авыр тормыш шартларында булган балалар һәм яшъләр, шулай ук медицина өчен булмаган наркотикларны куллану куркынычы янаган затлар өчен билгеләнгән.

Наркотиклар таралуга каршы тору рәвешләрен һәм ысулларын даими камилләштерү зарурлыгы аркасында, шулай ук Программада шактый озак сроклы чаралар булуын исәпкә алып, аны гамәлгә ашыру 2026 елдан 2030 елга кадәр (биш этапта) исәпләнгән:

I этап – 2026 ел

II этап – 2027 ел;

III этап – 2028 ел;

IV этап – 2029 ел;

V этап – 2030 ел.

4. Программа чаралары исемлеге.

Программаның куелган максатына ирешү һәм программа бурычларын хәл итү өчен Зеленодольск муниципаль районында түбәндәге чаралар үткәру күздә тотыла:

1. Наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы торуга юнәлтелгән ведомствоара оператив-профилактик чаралар (наркотикларга каршы рейдлар үткәру, СУЗларда һәм ВУЗларда (булганда) тематик дәресләр үткәру, гомуми белем бирү учреждениеләрендә сыйныф сәгатьләрендә чыгыш ясау, жирлекнең төрле участокларын һәм транспорт чараларын тикшерү). Әлеге чаралар Россия Эчке эшләр министрлыгының Зеленодольск районы буенча бүлеге тарафыннан ай саен үткәрелә.

2. Кыргыз үскән һәм үстөрелә торган наркотиклы үсемлекләр үсү урыннарын ачыклау һәм бетерү буенча оператив-профилактик чаралар комплексы (Мәк операциясе). Әлеге чара ел саен Россия Эчке эшләр министрлыгының Зеленодольск районы буенча бүлеге тарафыннан өч этапта үткәрелә – июль, август, сентябрь.

Әлеге операция кысаларында түбәндәге чаралар үткәреләчәк: үткәрелә торган операциянең төп юнәлешләре буенча үзара хезмәттәшлекне оештыру максатыннан шәһәр (район) хакимияте вәкилләре, хокук саклау органнары, авыл хужалыгы предприятиеләре житәкчеләре, шулай ук эре жир биләмәләре миләкчеләре белән эшлекле очрашулар; законсыз чәчүлекләрне һәм наркотиклы үсемлекләр үсү учакларын ачыклау буенча оператив-эзләү төркемнәре; хезмәт коллективлары һәм авыл жыйеннары алдында лекцияләр һәм чыгышлар, аларда наркотикларга каршы законсыз операцияләр өчен җаваплылык турында аңлатмалар бирү, шулай ук халыкка психоактив матдәләр куллану нәтижеләре турында хәбәр итү.

3. • «Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Академик В.М.Бехтерев исемендәге Республика клиник психиатрия хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе филиалы – Зеленодольск психоневрология диспансеры ел саен, кварталга кимендә бер тапкыр, Зеленодольск муниципаль районында халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау проблемалары буенча мәсьәләләр каралган комиссия утырышларында, суд карары буенча да, яшьләрне ачыклау һәм наркомания һәм таксикомания буенча дөвалануга жибәрү буенча да яшьләрне медицина белән дөвалау турында хисап бирә.

4. Белем бирү учреждениеләрендә наркотикларга бәйләлекне кисәтү һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча профилактик эш. Зеленодольск муниципаль районының гомуми белем бирү оешмаларында укучылар белән ел саен түбәндәге чаралар планлаштырыла: профилактика үзәге белгечләрен, РФ Эчке эшләр министрлыгының Зеленодольск муниципаль районы буенча

хезмәткәрләрен чакыртып, лекцияләр уку; «Без сәламәт яшәү рәвеше өчен», «Чынбарлык һәм миф наркотиклары», «Сәламәт булу - көчле булу», «Яшәү өчен белергә кирәк», «Куркыныч зонасы», «Куркыныч янау өчен зарарлы гадәтләр», «Татарстанда наркоманияне профилактикалау», «Сәламәт яшәү рәвеше», «Балалар һәм яшүсмерләр арасында наркотик матдәләр куллануны профилактикалау», «Наркомания-миф һәм чынбарлык», «ЮК дип әйт», «Сәламәт булу - көчле булу», «Сызыкны узма», «Фажигага кадәр - бер адым», «Наркотикларга юк дип әйт!» ,«Сәламәт булырга өйрән», «Ничек матур бу дөнья!!!!» тематик сыйныф сәгатьләре; «Безнең белән бергә бул!», «Без наркотикларга каты ЮК дибез!» «Әзер бул! Юк дип әйт!», «Россия тәмәкесез» «Легалка узмаячак», «Сәламәт бул! Бие!» , «Елмаю белән бүләш», «Сәламәт йөгәрү», «Сәламәт эни - сәламәт бала!» , «Могҗиза бүләк ит», «Без сәламәт яшәү рәвеше өчен!» , «Тәмәке сине сындырганчы, син аның үзен сындыр!» , «Спорт-начар гадәтләргә альтернатива», «Аеклык бәйрәме», «Сәламәт яшәү рәвеше территориясе», «Кушылыгыз!», «Үлем белән кайда сату итүләре турында хәбәр ит!» , «Наркотикларга юк!" фото күргәзмәләр; «Наркотиклар өстеннән суд», «Закон һәм син» хокукый интеллектуаль уеннар үткәрү; «Наркотиклардан башка дөнья», «Сәламәт булу - көчле булу», «Мин тормышны ясыям!», «Без сәламәт милләт өчен», «Без сәламәт Россия өчен», «Сәламәт буласың килсә», «Наркотиксыз дөнья», «Без сәламәт яшәү рәвеше өчен!» , «Яшәргә теләгәннәр өчен» рәсем һәм плакатлар конкурсы;«Сәламәт бул»,«Сәламәт тәндә, сәламәт рух!» , «Без спорт өчен», «Күңелле стартлар» спорт бәйрәме, «Джунгли чакыра», «Әти, эни һәм мин, спорт гаиләсе», « Гаилә белән стартка», «Спорт, сәламәтлек, матурлык» спорт-масса чаралары. Чаралар ел саен, еллык планнар нигезендә, Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениеләрендә тормышка ашырыла.

5. Авыр тормыш хәлендә калган балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү буенча чаралар. Балигъ булмаганнар эшләре буенча комиссия гомуми белем бирү учреждениеләре, яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләре белән берлектә авыр тормыш хәлендә калган балалар һәм яшүсмерләр белән ай саен эш алып бара, төрле чараларда, конкурсларда катнашырга җәлеп итә, профилактик әңгәмәләр үткәрә, әлеге балаларның ялын оештыралар.

6. Наркотикларга каршы массакүләм чаралар Зеленодольск муниципаль районының спорт һәм яшьләр учреждениеләре тарафыннан ай саен үткәрелә. Яшьләр арасында наркотиклар өлкәсендәге вазгыятьне профилактикалау максатында түбәндәге төп чаралар планлаштырылган:

-Төркемнәрдә наркотикларга каршы темага профилактик лекцияләр, әңгәмәләр үткәрү;

-Наркотикларга ЮК дип әйт!", "Спайс тукта!» , «ТОП ВИЧ/СПИД». Бу акцияләргә үткәрү өчен басма продукция, футболкалар һәм бейсболкалар ясау

таләп ителә. Акция яшүсмерләргә листовкалар һәм буклетлар таратуны күздә тотта. Тематик көннәргә багышланган. Һәр акция елга бер тапкыр үткәрелә.

-«Бөтендөнья СПИД корбаннарын искә алу көне» флешмобы;

-«Яшьләр сәламәт яшәү рәвеше өчен» плакатлар, акцияләр һәм тренинглар үткәрү. Мондый конкурсны үткәрү һәрвакыт иң яхшы эшләрне бүләкләү белән тәмамлана.

-Гаилә проблемалары, аларның кыенлыklары турында фикер алышу уза торган түгәрәк өстәлләр үткәрү психологик ярдәм күрсәтелә.

-Социаль челтәрләргә сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау белән мәгълүмати постлар урнаштыру.

7. Белем бирү учреждениеләрендә укучыларның ата-аналары белән наркотикларга каршы профилактик эш ата-аналар жылышыларында, әлеге юнәлештә белгечләрне җәлеп итеп, елына ике тапкыр үткәрелә.

8. Чаралар - һәр елның сентябрендә яшәү урыны буенча яшьләр клубларында «Яшьләр клублары-сәламәт яшәү рәвеше территориясе» дигән ачык ишекләр көне.

9. Һәр смена саен Муса Жәлил исемендәге БСУ, балаларга басма продукция таратып, «Спорт наркотикларга каршы» спорт акциясе .

Программа чараларын тормышка ашыру срогы-2026-2030 еллар.

Зеленодольск муниципаль районында наркотикларга каршы профилактик эшнә координацияләүне наркотикларга каршы комиссия алып бара. Ел саен, кварталга бер тапкырдан да ким булмаган, комиссия утырышлары уза, аларда шәһәрдә халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау мәсьәләләре буенча мәсьәләләр карала. Каралган мәсьәләләр буенча тиешле карарлар кабул ителә һәм аларның үтәлешен, үтәү срокларын күрсәтеп, тикшереп торып алып барыла. Башкару сроклары, әлеге башкару срогы гамәлгә ашырыла башлаган көннән алып, 1 кварталдан артмаска тиеш.

5. Программа чаралары киселешендә нәтиҗәлелекне бәяләү индикаторлары.

Программаның максатлары, бурычлары, чаралары киселешендә нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары турында мәгълүматлар әлеге программага 1 нче кушымта формасында китерелә

6. Программаны ресурслар белән тәмин итү.

Әлеге программаны гамәлгә ашыруга бәйле чараларны финанслау:

Финанслау чыганаklары	Программаны гамәлгә ашыру еллары
-----------------------	----------------------------------

	2026 (сум)	2027 (сум)	2028 (сум)	2029 (сум)	2030 (сум)	Гамәлгә ашыру чорында барлыгы
Муниципаль бюджет	100 000	100 000	100 000	100 000*	100 000*	500 000*
Федераль бюджет	0	0	0	0	0	0
Республика бюджеты	0	0	0	0	0	0
Башка чыганаclar	0	0	0	0	0	0
Барлыгы	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	500 000

Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характеренда һәм тиешле елга бюджет проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

* - фаразлау характерында

7. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү.

Программаның үтәлешен гомуми контрольдә тотуны Зеленодольск муниципаль районының наркотикларга каршы комиссиясе белән килештереп, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты гамәлгә ашыра, программа чаралары буенча максатчан күрсәткечләрне, Программаны гамәлгә ашыру механизмын, башкаручылар составын төгәлләштерә.

Программаны үтәүчеләр программа чараларын гамәлгә ашырганнан соң Антинаркотик комиссия секретарена билгеләнгән рәвештәгә чараларның үтәлеше турында еллык хисаплар тапшыралар (әлеге Программага 2 нче кушымта).

Программаны тормышка ашыру, аларны үтәү срокларын күрсәтеп, чаралар исемлеген үз эченә алган еллык план нигезендә гамәлгә ашырыла.

Наркотикларга каршы чаралар планы программаны башкаручыларның тәкъдимнәре нигезендә, тәкъдим ителгән чараларның программа максатларына һәм бурычларына туры килүен, шулай ук аларның финанс нигезләгән исәпкә алып, Наркотикларга каршы көрәш комиссиясе тарафыннан төзелә.

Бер елга план Наркотикларга каршы комиссия карары белән раслана.

Программа чараларын үтәүне Программаны башкаручыларны тыңлап, Наркотикларга каршы комиссия утырышларында даими рәвештә карау планлаштырыла.

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 26 июнендәгә 1341 номерлы карары белән расланган «Муниципаль программаларны эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижәлелеген бәяләү тәртибе» нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль программаның максаты, бурычлары, нәтижәләрен бәяләү индикаторлары
Программа чаралары буенча финанслау

Максат исеме	Бурычның атамасы	Ярдәмче програм ма атамасы	Төп чаралар атамасы	Башкаручылар	Төп чараларн ы	Ахыргы нәтижәләрен бәяләү индикаторы, .	Индикаторлар күрсәткече					Финанслау чыганагын күрсәтеп финанслау (мөс сумнарда)				
							2026	2027	2028	2029	2030	2026	2027	2028	2029	2030
Зеленодольск муниципаль районында наркотикларны законсыз тарату һәм медицина булмаган наркотиклар куллануының 2030 елга түбән булуы Наркотик һәм психоактив матдәләр куллану дәрәжәсен киметүгә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү, халык арасында сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, Зеленодольск муниципаль районында яшәүчеләрне	1. Наркотикларның законсыз айлануына кисәтү буенча хокук саклау органнары эшенең нәтижеләгән арттыру	-	Наркотикларның законсыз айлануына каршы торуга юнәлтелгән ведомстволар оператив-профилактик чаралар (студентлар белән лекцияләр, белем бирү учреждениеләрендә сыйныф сәгәтләрендә чыгыш ясау)	ТР Зеленодольск районы буенча ЭЭМ	2026-2030	Яшыләрнең гомуми саныннан профилактик чараларга тарту буенча яшыләр өлеше (%)	70	70	70	70	70	-	-	-	-	-
		-	Кыргый үскән һәм үстерелә торган наркотиклы үсемлекләр үсү урыннарын ачыклау һәм бетерү буенча оператив-профилактик чаралар комплексы (Мәк операциясе)	ТР Зеленодольск районы буенча ЭЭМ	2026-2030	Хисап чорында юкка чыгарылган кв.метрларның фактик саны	50	50	50	50	50	-	-	-	-	-
	2. Халыкта сәламәт яшәү рәвешен алып бару һәм наркотиклар куллану тискәре караш булдыру	-	Белем бирү учреждениеләрендә наркотикларга бәйләлекке кисәтү һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча профилактик эш: «Без сәламәт яшәү рәвешен өчен!» конкурс, «Үлем белән кайда сату итүләрен хәбәр ит!» акциясен үткәргү, «Тәмәке сине сындырганчы, син аның үзен сындыр» акциясен үткәргү, «Спорт - начар	ТР ЗМР муниципаль бюджет гомуми белем учреждениеләре	2026-2030	Гомуми белем бирү учреждениеләре укучыларының гомуми саныннан чараларда катнашучы укучылар өлеше (%)	75	75	75	75	75					

ең сәламәт яшәү рәвешен, шул исәптән наркомания белән авыручы гражданны, тернәкләндерү һәм ресоциальләштерү хезмәтләрен алуга мотивациясе, сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен формалаштыруга һәм психоактив матдәләргә чиктән тыш куллануны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру.			гадәтләргә альтернатива» акциясен үткәру, «Яшәү бу шәп!» мәгълүмат кәгазьләрен әзерләү һәм тарату, «Наркотиклар өстеннән суд» интеллектуаль уен үткәру, «Наркотикларсыз минем дөнья»плакатлар конкурсы, «Әти, әни һәм спорт чарасы» спорт-массакуләм чарасы үткәру.													
	-	Авыр тормыш хәлендә калган балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү буенча чаралар.	ТР ЗМР БК КДН ТР ЗМР БК МИ ТР ЗМР БК ОДМ ТР ЗМР БК СБ	2026-2030	Яшьләр сәясәте учреждениеләрендә һәм гомуми белем бирү учреждениеләрендә авыр тормыш хәлендә калган балаларның һәм яшьләрнең гомуми саныннан профилактик эш алып барылган балалар һәм яшүсмерләр өлеше (%)	80	80	80	80	80	-	-	-	-	-	
	-	Наркотикларга каршы массакуләм чаралар: «Наркотикларга ЮК дип әйт!» , «Спайс-тукта» акциясе, «Наркотикларсыз дөнья» профилактик әңгәмәләре, «Бөтендөнья СПИД корбаннарын искә алу көне» флешмобы, «ТОП ВИЧ/СПИД» акциясе, «Яшьләр сәламәт яшәү рәвеше өчен» дигән рәсемнәр һәм плакатлар конкурсы, социаль челтәрләрдә сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча мәгълүмати постлар.	«Исток»ОМК» МБУ ТР ЗМР «ЗЦ М(О) ФООП «Форпост» МБУ	2026-2030	Район яшьләренен гомуми саныннан наркотикларга каршы чараларга тартылган яшүсмерләр һәм яшьләр өлеше. (%)	60	60	60	60	60	100	100	100	100	100	

		-	Белем бирү учреждениеләрендә укучыларның ата- аналары белән наркотикларга каршы профилактик эш алып бару (гомуми ата-аналар жыелышында чыгыш ясау)	ТР ЗМР БК МИ ТР Зеленодольск районы буенча ЭЭМ	2021- 2025	Укучыларның ата- аналарының гомуми саныннан профилактик эш белән тәэмин ителгән укучыларның ата- аналары өлеше (%)	70	70	70	70	70	-	-	-	-	-
		-	«Яшьләр клублары - Сәламәт Яшәү Рәвеше территориясе!» яшәү урыны буенча яшьләр клубларында ачык ишәкләр көне чарасы	«Исток»ОМК» МБУ	2026- 2030	Район яшьләренең гомуми саныннан чараларга тартылган яшүсмерләр һәм яшьләр өлеше. (%)	60	60	60	60	60	-	-	-	-	-
	3. Балаларны һәм яшьләрне спорт, физик культура һәм спорт түгәрәкләренә системалы рәвештә җәлеп итү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү	-	«Спорт наркотикларга каршы» спорт акцияләре	«Исток»ОМК» МБУ	2026- 2030	Учреждениюга йөрүче яшүсмерләрнең гомуми саныннан акциядә катнашкан яшүсмерләр өлеше (%)	70	70	70	70	70					

«2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районында халык арасында наркоманиягә каршы профилактика» программасына
2 нче кушымта
02.12.2025. №3362

Форма

Муниципаль программа реквизитлары, гамәлгә ашыру чоры	
Муниципаль программаны раслау турында норматив хокукый актың исеме	
Форма төзү өчен җаваплы вазыйфай зат (ФИАт.и., вазыйфасы, элемтә өчен телефон номеры)	

**20_елда муниципаль программаны гамэлгә ашыру турында
хисап**

[illegible]